

El llibre dels censals i causes píes de la sagristia de Sant Creus

Santes Creus en els dies glòriosos de la seva puixança esdevingué una de les dominicatures més vastes de Catalunya, i àdhuc de les terres d'Espanya. La generalitat dels pobles de les nostres contrades o bé eren feu del monestir o bé hi restaven vinculats pel pagament d'algún censal. L'arxiu de Santes Creus, en go que es referia a escriptures de venda, d'adquisicions senyorial, transaccions, redempció de censos... esdevenia copiosíssim. Tot aquell paperam, malaguanyat en arribar els jorns de negra turbulència, fou malmés i blait en la seva major part. Els documents que per sort pogueren sostrar's de l'acció devoradora de les eurines, alguns anaren a engrossir els prestatges d'algunes biblioteques públiques i fins de llibreries particulars, mentres que alguns altres, robats en els dies del trasbals han anat morint maltractats i encarrerats en les golfes o en les fogaines d'algunes cases particulars, en les quals havent traspassat aquell qui un dia els veié a Santes Creus, els qui l'hàn suït no n'han sapigut llur origen ni llur valor.

El "Llibre de notas de les lluïsions y resmesso de Censals de Causes pías y Sagristia del Rl. Monr. de Sant Creus essent Sindich Dn. F. Fhelia de Moxó y de Morató fet en lo dia 15 de Tcte. de 1748" fou un dels destinats a desapareixer d'aquesta faisa. Mercès a una casualitat ha estat salvat en algun fragment. Per ells venim en coneixement que Santes Creus cobrava censals dels pobles següents:

"La Ciutat de Balaguer fa de sensal cada any deu lliures die 10 lls."

Demés, 26 particulars de la mateixa ciutat de Balaguer liuraven anualment 259 lls. 56 s. 34 d.

Set propietaris del mateix llec 135 lls. 39 s.

Encara, el convent dels PP. Carmelites 25 lls.

"Don Fr. Josep Joan de la vila de Perpinyà; y fiansas los Señors Francisco de lledós y lo Dr. Misser Francesc Tresanchez Pare del P. Tresanchez de Poblet fan tots anys quinze lliures dic ... 15 lls."

"La Universitat de Camarasa fa de sensal desde el 31 de desembre de 1597 sexantasis lliures setze sous dic ... 66 lls. 16 s."

Altres particulars de Camarassa satisfeien 22 lls. 59 s."

"La Universitat de Bellmunt fa de sensal deu lliures y denou sous del 31 de maig de 1616 6dic ... 10 lls. 19 s."

"La Universitat de Bellcayre fa de sensal ... 25 lls."

Degut als molts atrassos que la població tenia pends amb el monestir, a 16 de desembre de 1786 es féu un coròcordia, i pagà 1000 lliures.

Encara, alguns particulars arrendataris estipularen la completa liquidació de molts ràdis, cobrant el sagristà de Santes Creus 500 lliures més.

"La Universitat de Llinyola de 14 de agost de 1605 fa un censal de 20 lls."

Vilanova de la Barca contribuia en igual quantitat, d'ençà de l'any 1605.

El dia 4 de gener de 1594, Mn. Macià Sala, rector d'Albessa, autoritzava la creació d'un censal que la població d'Ascó pagaria tots els anys al monestir per valor de 15 lliures.

El terme de Belloc entregava anyalment 15 lls.

La Universitat de Torre d'Aneu 21 lls.

Miquel Rubies i Mn. Pere Padellàs de Castelló de Farfanya 22 lls. 16 s.

"Fa la Universitat de Gramuntell añaiment 10 lls."

"Fa la Universitat de Pont de Armanteria de pensió cada any 10 lls."

"Fa Joan Fondo (a) mallor, pages de Valls 10 lls."

"Fa Gabriel Montpalau de Guardia dels Prats 2 lls. 10 s."

Quatre propietaris de Les Avellanes pagaven a la Sagristia 13 lls. 25 s. a anualitat.

Alguns particulars de Corbins, 7 lls. 16 s.

Joan Tous, de Saumella, per una propietat al terme de Santes Creus, partida de Sant Pere del Gaia, 8 lls. 4 s.

Joan Alemany, del Pont d'Armentera per l'arrendament del joc de la pilota 6 6lls. 3 s.

Josep Florença (a) Recó, de Cenesa, 12 lls. 8 s.

Aquestes dades les extreiem de les 65 pàgines que posseïm del llibre esmentat; i com sia que en elles hi legim algunes notes que fan referència a les pàgines 472, 613 i 692, ens donen lloc per a suposar que el Llibre de la Sagristia de Santes Creus era molt voluminos, amb el qual, per dissot i despectadament, s'encenia el foc en una masia tots els dies.

En atansar-se el centenari d'aquells dies tètrics en què el gran diòsi monestir veié malmenada tota la seva glòria preterit, i alhora el temps en què la formosa silueta de la mongia deu redreçar-se en el nostre esperit amb tot el seu embolcall de grandesses històriques i artístiques, no podem despreciar ni una sola dada ni cap de les seves manifestacions vitals i anònimes. En estudiar la sagristia d'aquesta casa cisterciiana molt ens serviran aquestes maltractades pàgines del "Llibre de notas de les lluïsions y resmesso de Censals i Causes pías..."

TOMAS CAPDEVILA I MQUEL

rán tampoco en elles—y de hecho se han dado ya—esas expresiones del parlamentarismo que revelan lo ineficaz, más aún, lo nocivo y perturbador de este sistema, que habrá que desterrar totalmente de España si queremos que nuestra patria se salve de este nuevo naufragio universal.

Una frase del "liberal parlamentario" Sr. Royo Villanova que fué ecogida con generales aplausos de aprobación, cuando la otra tarde se enzarzaban en dictíos más o menos ingeniosos los Sres. Prieto y Pérez Madrigal, revela que, depurados o no los elementos representativos, reflejada o no en las representaciones parlamentarias la opinión del país el Parlamento basado en el sufragio universal y amparador del juego de los partidos políticos es siempre el mismo y los mismos son siempre sus efectos. Pero no se habían disuelto las Constituyentes, preguntaba con su gracia baturra eseñor Royo Villanova. Y podrían haberle contestado: Si, se han disuelto aquellas Cortes, y estas son otras muy distintas; pero la base y la organización son las mismas, y como no son los hombres sino los sistemas políticos los que hacen o deshacen las naciones, aunque hubiera cuatrocientos diputados derechistas en la Cámara no podría evitarse que se presentaran ocasiones en que tuviera que decir el país, como el borracho del cuento:

— "Lo mismo que el año pasado!"
VIMON.
Madrid, 16-12-1933.

PARTICULES

ELS DOS PLORS

He vist dos homes qui ploraven. L'un que amb els ulls cegats de llum, no reixia a dibuixar-la. L'altre, que ben entès del que és la santedad, no l'ha sabuda pas reproduir.

Miquel Melendres, Pvre.

Cambra de Comerç

Segons ens manifesta la Cambra de Comerç de Toledo, en aquella capital i variis pobles de la província existeix un focus de malfactors, que es dediquen a sorprendre la bona fe de les cases venedores, d'altres regions, prenen com a base pels seus fins, el de fer crinxades a nom de comerciants acreditats i retirant les mercaderies sorprendent la bona fe dels factors de les estacions ferroviaries.

Aquesta Cambra, al posar-ho en coneixement dels seus electors, en prevenció de que aquests fets puguin tindre lloc a la nostra ciutat, recomana sobretot als que es dediquen a la venda a l'engròs i al comerç d'exportació, la necessitat de comprovar bé les comandes ja que el procediment que utilitzen ordinàriament aquests estafadors per a conseguir els seus propòsits, és el d'allegar que la casa s'ha traslladat a un altre punt, o a posat una sucursal o ha venut el gènere que demana, a algun comerciant de la localitat on es mana facturar.

Catolicos, que queréis el triunfo de vuestras ideas, no cerréis vuestros bolsillos y favoreced a vuestros periódicos: es la obra más grande que podéis hacer!

NOTICIARIO BREVE

En Londres la policia carga sobre un grupo de comunistas que promovía disturbios.

— Los esposos Lindberg han terminado su raid en el que han cubierto 28.000 millas.

— Continúa en toda Europa la intensidad de frío y los temporales de nieve.

— Las tropas japonesas han avanzado en territorio chino, ignorándose los motivos.

— Delffus continua orientando sus actividades a consolidar una política autoritaria y patriótica.

— Todos los informes parecen confirmar que fué intencionado el incendio y destrucción de la sede central de la G. P. U.

— En Cuba recrudece la agitación antiespañola.

— Cuatro atracos en Barcelona

sin haber sido detenido ningún autor.

— La minoría tradicionalista define su posición.

— El presidente de la Generalidad, operado.

— Parece que los militares extinguirán sus condenas en castillos.

— Hasta el 15 de Enero, el Gobierno no estará definitivamente constituido. Habrá algunas modificaciones.

— La acumulación de nieve sobre la techumbre de los hangares del aeropuerto del Prat, determina su hundimiento, quedando destruidos siete aviones.

— El frío pone en peligro la cosecha de naranja.

— Ha fallecido en Soler, el P. Mateo Colom, obispo de Huesca, injusta e indignamente perseguido al advenimiento de la República.

Nota del senyor Governador

Dominat per complir el moviment anarquista, que tingué algunes repercuasions en aquestes comarques, deixaria de complir un deure, si no fe constar publicament tot el meu agrément a les forces a les meves ordres per la collaboració ciutadana que en tot moment m'ha assistit.

A aquesta collaboració, i a forma perfecta en que han funcionat tots els engranajes governatius, en el meu concepte, es deu el que en les nostres comarques tan sols s'hi observaren algunes espurnes del moviment que ha omplert de dol tantes poblacions i regions senceres de la península.

Tothom ha complert amb el seu deure estricte i molts, però molts, l'han superat amb el veritable espírit de ciutadania, que necessita de revulsius com aquest per a possarse netament de manifest. S'ha prescindit de diferències de partit i de tota mena de discrepcions, per a posar-se al costat de l'autoritat, que aquesta vegada m'ha correspost a mi representar.

I dintre d'aquesta totalitat, dec fer resaltar en primer lloc, la tasca dels ciutadans, que tenint altres missions a complir en el conjunt social, com es el seu treball quotidià, han prestat el seu ajut personal. Aquest és el cas del Sotomont, compost per ciutadans de diverses classes socials i de ideologies diferents, el qual, una vegada més, ha doriat proves des dels auxiliars fins a l'últim dels seus membres, de l'esperit que l'anima, prestant serveis pesadíssims a l'ensembs que arriscats i perillosos. Al gloriós històrial d'aquesta Institució caldrà afegir-hi aquesta nova pàgina honrosa, que tem la seguretat que no serà la darrera.

Aquest també és el cas dels ciutadans, als quads s'han requisat cotxes i autocars i els seus xofers, els obrers de les brigades de Telègrafs i Telèfons que amb les forces de l'exèrcit i de la Guàrdia civil han marxat ràpidament i sense fer la més petita objecció, als llocs que se'ls ha manat, fent cas omis del perill que representa i de les nombroses molèsties que devien sofrir.

El benemèrit Cos de la Guàrdia civil ha sobrepujat tot encomi que se li pugui fer. De fa uns dos mesos presta un servei extraordinari que manades volta li ha privat inclus del descans materialment indispensable.

Solament pot arribar-se a questa resistència física, quan s'està animat

d'extraordinari espírit de disciplina, habitual en aquest benemèrit Cos: ensembs es porta fins a l'últim extrem l'honrosa missió de garantir l'ordre i el compliment del deure.

La Guàrdia civil d'aquesta demarcació, que fou enviada ràpidament a la "província" del Terol, sabem que ha donat proves d'un heroisme exemplar, fins al punt que algun dels seus membres ha estat proposat per a recompenses. Aquesta circumstància, junta amb la concentració que s'ha mantingut a Flix, ha fet que en la resta d'aquestes comarques fos necessària la collaboració del Sotomont.

El mateix cal dir de les forces del Cos de Seguretat que si bé són poques en aquesta ciutat, han sabut donar la sensació real de la seva multiplicació mercès a l'excessiu servei que han prestat; algun d'ells estrany a la missió especial que tenen confiada, però que l'han prestat també amb tota eficàcia.

Aquests dos Cossos són més dignes de menció, per tal que germans seus han vessat generosament la seva sang, sense escatimar inclus el sacrifici de llur vida. Nosaltres, que sabem la germanor que uneix cada una d'aquestes Institucions, ens fem carrec del seu dolor i sabem també que els d'ací com els seus germans estan disposats sempre a fer tals sacrificis.

Finalment el Cos de Vigilància i Investigació i els funcionaris d'aquest Govern, han perstat serveis extraordinaris i el primer ha donat prova de la seva organització i capacitat tenint al corrent a l'Autoritat dels propòsits i plans tramats pels anarquistes, que aquí, mercès a això, s'han pogut fer avortar quasi sempre, ja amb detencions preventives necessàries, ja amb serveis especials de vigilància.

En felicitar a tots els que han contribuit al manteniment de l'ordre en aquests dies i a tots els ciutadans, que amb el seu optimisme i confiança en l'autoritat han permès mantenir enllairat l'espírit del poble tot, sols em resta afegir que en l'eficàcia dels seus serveis deuen trobar el millor premi i ensembs això els ha d'encoratjar per a prestar-los en igual forma totes aquelles vegades en què mans criminals o inconscients posin en perill la República i Règim democràtic que el poble espanyol es donà, per si mateix, en data gloriosa.

Tarragona 19 de desembre de 1933.
El Governador, Tomàs Ramon Aran.

"¡Lo mismo que el año pasado!"

Ya tienen una semana ade vida las nuevas Cortes. Y en esta primera semana, no obstante haberse dedicado, como era natural, a su constitución, a la discusión de las actas a la admisión de los diputados, ya ha habido escarceos y componendas, incidentes y escándalos, maniobras y zancadillas, cabildeos y murmuraciones.

Es lo que da de sí el sistema par-

lamentario. Aunque entre las anteriores Cortes y estas haya la diferencia tan enorme que determinó el resultado de las elecciones últimas; aunque éstas reflejen en su composición más exactamente—o por lo menos más aproximadamente—que aquellas, el sentir de la nación; aunque la mayoría derechista dé a estas un tono más elevado y un carácter más constructivo, no falta-

resistencia física, quan s'està animat

Panorama Político Social

Del fracasado movimiento anarcosindicalista

EL SEÑOR SELVES DIO CUENTA AL GOBIERNO DE LA REPUBLICA, HACE UN MES, DE LA INTENSIDAD Y EXTENSION DEL COMPLUTO QUE SE PROYECTABA

Considera equivocada la política de estira y afloja, y entiende que no es posible tolerar que ninguna Asociación viva fuera de la ley.

El gobernador general de Cataluña ha hecho a un periodista unas manifestaciones acerca del movimiento anarcosindicalista, que por su interés y por lo que tienen de toque de atención, merecen destacarse. Por lo pronto el señor Selvés advirtió la intensidad y extensión del complot un mes antes de que estallase, enviando al Gobierno de la República datos concretos del movimiento que se proyectaba y de sus grandes proporciones.

—Desde luego—dijo el gobernador al reporter que se entrevistó con él—la táctica de la FAI en esta ocasión, consistió en proclamar el comunismo libertario en algunos pueblos o lugares donde nunca habían demostrado sus actividades. Precisamente, esta táctica fué la que siguieron cuando lo de Andalucía, lo de Tarrasa y posteriormente lo de la cuenca minera del Llobregat. Ahora ya se ha visto la mayor intensidad del movimiento se concentró en Aragón y la Rioja, lugares desconocidos como centros de agitación faista.

EL HABER DOMINADO ESTE MOVIMIENTO, NO TIENE IMPORTANCIA

—Las consecuencias —añade el señor Selvés—son las que siempre apunté. Pero es necesario deducir las siguientes: la represión, la dominación del movimiento revolucionario tiene una importancia relativa, de tal modo, que yo diría que el haberlo sofocado no tiene ninguna importancia porque a él ha respondido una fuerza disciplinada, que no discute, ni crea conflictos; una fuerza de la cual ignora la gente lo que se le debe, como es la Guardia civil, que vertió su sangre en este movimiento.

SI SE PRODUCE UN MOVIMIENTO SEMEJANTE ¿QUIEN ES CAZAFUERAS DE DETENERLO?

Con extremado pesimismo, el señor Selvés, añade:

—La represión nada significa. Lo que hace falta es pensar que si en España se produce otro movimiento

como este, mejor dicho, si no se evita no creo que haya nadie—lo digo yo, que no soy alarmista—que pueda contenerlo. Por ello entiendo que no se puede seguir una política de estira y afloja. Nada de política cruel o dura, pero sí una firmeza absoluta para seguir una línea de conducta que deba trazarse. Porque el problema del Estado está planteado en los términos más crudos.

Sigue diciendo:

—Ellos, la FAI, emplean todas las armas. Consideran que nada les está vedado. Eligen el momento, escogen el lugar y atacan de la manera que les parece. El Estado tiene que defender todos los sectores, desconociendo muchas veces cuándo y cómo se producirá el movimiento. Y vendrá un momento en que pueda desconcertarse su preparación, y por sorpresa, ser vencidas sus defensas. Por eso, yo que no creo en la eficacia de una actuación dura o cruel entiendo que se debe tener una fuerza de contención para oponerla a los promotores de la revuelta.

DE QUE MANERA SE EMPLEAN LAS COTIZACIONES DE LOS OBREROS

—No es posible tolerar que ninguna asociación permanezca fuera de la ley, o que acepte y quiera hacer prevalecer la ley en lo que le favorezca y en cambio, cuando no es así, prescinda por completo de la ley. Es, pues, necesaria una política de saneamiento y claridad para saber cómo y de qué manera se emplean las cotizaciones de los obreros. Aún se está a tiempo; después, si se emplea un sentimentalismo que en ninguna parte del Mundo se comprendería, tal vez sería demasiado tarde.

EL CENSO POLICIAL

Luego, el señor Selvés refiriéndose a la política que procedería hacer en Cataluña, recordó su proyecto, expuesto repetidas veces desde la Consejería de Gobernación de la Generalidad, de la conveniencia de articular los servicios de Policía incorporando a ellos los de vigilancia y policía municipal, los urbanos, serenos y vigilantes.

—Con el censo policial se llevaría al día el registro de entradas y salidas de forasteros y cambios de domicilio. Se haría obligatorio el notificar a la Policía el cambio de domicilio. El censo, además, haría factible el carné de identidad

de tal manera que haga imposible su falsificación o suplantación. Para el censo sería necesario el concurso—que se puede obligar—de propietarios de inmuebles, administradores y porteros.

DE VOLVER A UNA SITUACION CAOTICA, DESEMBOCARIAMOS EN UNA DICTADURA

—Si el movimiento revolucionario que acaba de ser sofocado se repitiese podría llevarnos a una situación caótica, preludio de una dictadura.

Terminó sus declaraciones el gobernador general, tributando los mejores elogios a los alumnos de la Escuela de Policía de la Generalidad, que han demostrado ya su firme voluntad en el cumplimiento del deber.

CACERES

Cáceres.—Continúan encontrándose explosivos en diversos pueblos de esta provincia.

En Plasencia fueron hallados varios petardos y cartuchos de dinamita.

Fué detenido un individuo llamado Miguel Dorado.

Actualmente hay en Plasencia 60 detenidos como complicados en el pasado movimiento.

Todos ellos han confesado que tomaron parte en los sucesos.

Se les han encontrado unos crudos, admirablemente hechos, conteniendo escenas dando a entender lo que sería el amor libre en el comunismo libertario si hubiese triunfado el movimiento.

También se les encontró un bastón de mando de confisario del pueblo.

En Peraleda de la Mata se han encontrado en un pajón, y ocultos, varios objetos pertenecientes a la organización libertaria, que funcionaba clandestinamente.

Entre ellos había varios libros de actas y otros con historias personales y telegramas y numerosas cartas de extremistas de toda España así como una relación de recibos de cantidades por giro y cientos de libros y publicaciones de Stalin y otros líderes comunistas.

También se encontró un estudio con el plan de destrucción que se proponían seguir para apoderarse de los depósitos de dinamita, gasolina y gases inflamables, para el asesinato de autoridades civiles y militares, incendios de archivos, destrucción de ferrocarriles, ataques a los cuarteles y numerosos carteles y sellos de cotización anarquista.

Las autoridades continúan sus investigaciones, creyéndose que existen en dicho pueblo grandes

cantidades de materiales explosivos.

El presidente de las Juventudes Libertarias, Lucio Fernández, ha desaparecido del pueblo.

Ha sido detenido su hermano, y también su madre, Paula Estrella, así como también dos significados extremistas complicados en el movimiento como dirigentes del mismo.

En Jarandilla la policía ha detenido a un sujeto que colocó una bomba en una calle de dicha población, así como a su cómplice.

También ha detenido al pregón del Ayuntamiento por excitar a la rebelión.

ZARAGOZA

Zaragoza.—El gobernador ha manifestado que la tranquilidad es absoluta, tanto en la capital como en la provincia.

También dijo que la policía, con los guardias de seguridad y civil, continúan los registros y detenciones.

En Villanueva del Gállego ha sido detenido uno de los individuos que intervinieron en el incendio del Ayuntamiento de Gurrea del Gállego.

En Sobradiel fueron detenidos cinco individuos por fabricación de explosivos.

En Casetas un individuo acusado de haber colocado explosivos en la vía férrea de Madrid a Zaragoza.

Añadió el gobernador que han sido multados con 75 pesetas todos los conductores de tranvías y autobuses que no prestaron servicio el día de la huelga revolucionaria; con 50 pesetas los cobradores y con 25 pesetas el personal de talleres.

También ha sido multado con 100 pesetas el directorio del Sindicato de la fábrica La Veneciana, por haber impedido que entraran al trabajo los obreros.

Además, ha sido despedido el personal ferroviario del Mediodía, por haber secundado la huelga.

Refiriéndose el gobernador a la documentación encontrada en el registro efectuado en la calle de Convertidos, dijo que del examen de dichos documentos se desprende que ha caído en poder de la autoridad toda la documentación concerniente a la organización del movimiento revolucionario en toda España Baleares y Canarias.

El gobernador ha solicitado el nombramiento de juez especial.

Agregó que en el Gobierno civil se siguen recibiendo ofrecimientos de personas, entidades y corporaciones, así como donativos para la familia de los muertos en el cumplimiento de su deber.

Por último, el gobernador facilitó una nota en la que agradece estas colaboraciones y otra relativa a un escrito dirigido a los alcaldes de los pueblos de la provincia, expresando su satisfacción por los destacados servicios prestados en favor de la causa la del orden.

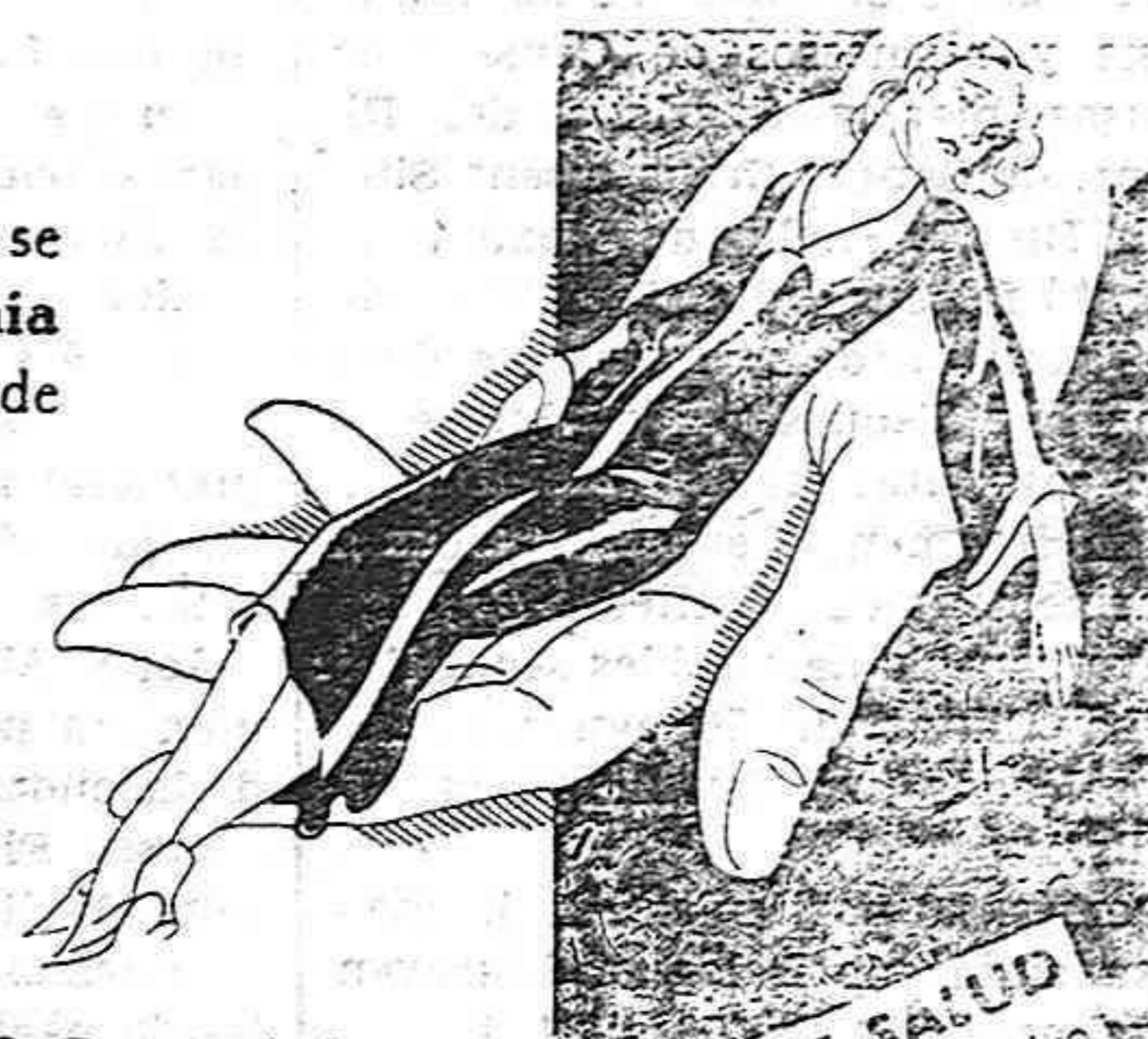
RESTAURANT BUENSUCESO

CALLE BUENSUCESO, NUMS. 6 y 8 al lado de la Rambla de Canalletas y muy cerca de la Plaza de Cataluña. Se sirve a la carta a todas horas.

BARCELONA

¿Vencida?

No; aunque una persona se halle agotada por la anemia una mano poderosa la puede salvar.

HIPOFOSFITOS SALUD

Aprobado por la Academia de Medicina. Sus efectos son eficaces en todo tiempo. No se vende a granel.

LAXANTE SALUD
Es un laxante milagroso curativo de los estreñimientos y las enfermedades de los intestinos. Puede ser tomado en forma de comprimidos o en forma líquida.

¡ATENCION!

Cuando vaya a Barcelona

Haga una visita a los

ALMACENES JORBA
en los que encontrará todo cuanto pueda interesarle, a precios como siempre, los más convenientes

CAFÉ-BAR-RESTAURANT
INSTALADO EN LA GRAN TERRAZA

Esmerado servicio a la carta y cubiertos desde 5·50 ptas. - Especialidad en lunchs y banquetes para bodas, bautizos y Primera Comunión

Cocina excelente - Dirección: "Nouvel Hôtel," Abierto durante las horas hábiles para el comercio

ALMACENES JORBA

VIDA RELIGIOSA

SANTORAL

Sants: Domingo de Silos, abat benedictí; Filogoni i Domici, bisbes; Eugeni i Macari, sacerdots màrtirs; Ammon, Zenó, Tolomeus, Ingenu i Teòfil soldats màrtirs; Juli, Lliurat i Bajul, màrtirs; i santa Oria, verge.

Vigília de Sant Tomàs, Apòstol.

Missa del dia

Del Dimecres de les IV Tèmpores d'Advent.

Estació litúrgica a Roma: Santa Maria la Major.

Ornaments morats.

Les Quatre Tèmpores signifiquen la consagració de les quatre estacions d'any a Déu, creador de totes les coses. Hi ha les Tèmpores d'Advent o de sant Tomàs, en el mes de desembre; les Tèmpores de Quaresma, en la segona quinzena de febrer o primera de març; les Tèmpores de Pentecostès en la segona quinzena de maig o primera de juny; i les Tèmpores de sant Mateu, en el mes de setembre. L'oració litúrgica i la penitència eclesiàstica santifiquen els dies de les Quatre Tèmpores. Cada un d'aquests dies, el dimecres, el divendres i el dissabte, té Missa estacional pròpia i per llei de l'Església és dia de dejuni i abstinència, si bé a Espanya, els qui tenen el privilegi de la santa Butlla, queden dispensats en part.

Les pregàries i les mortificacions d'aquests dies són a fi d'atraure les benedicions del Senyor damunt els fruits de la terra i els nous ministres del Santuari. En dies determinats de l'any, els gentils feien rogacions a llurs divinitats, demanant protecció per a llurs sembrats esperanzadors. Els cristians no deixem de demanar a Déu el nodriment personal però és major l'afany que sentim per al pa de l'espiritu. I aquest nodriment de l'ànima ens ha de venir de la paraula i de l'accio dels ministres de Déu. Es natural, doncs, que en les setmanes de les Quatre Tèmpores, destinades a preparar i conferir les Sagrades Ordres, oferim al Senyor sacrificis personals i les súpliques collectives de la litúrgia per a obtenir de la bondat i omnipotència divines, nombrosos i excepcionals sacerdots.

Missa per demà

De Sant Tomàs, Apòstol.—Doble de 2ª classe.—Color vermell.

***

QUARANTA HORES

Se celebren a la parròquia de la Santíssima Trinitat essent les hores d'exposició de dos quarts de nou a les onze del matí, i de les cinc a dos quarts de vuit de la tarda.

El dia primer de Gener comencen a la Catedral.

CULTES PER AVUI

CATEDRAL (Capella de la Mare de Déu del Claustre).—Tots els dies a les set missa i devot exercici de les jornades, novena preparatòria de la festa de Nadal.

SANT JOAN.—Misses a dos quarts de set, set, vuit i dos quarts de nou; en la primera, meditació.

Tarda a les sis, Rosari.

Catecisme de sis a set tots els dies a la Sala Parroquial.

TRINITAT.—Durant la misa de vuit es practica l'exercici de l'Octavari a la Mare de Déu de l'Esperança. A dos quarts de nou, missa d'exposició i a dos quarts d'onze de reserva.

Tarda a les sis, Rosari. Trisagi cantat a orquestra, exercici de l'Octavari a Jesús Sacramentat, sermó pel R. P. Manuel Trullàs, benedicció i reserva.

SANT FRANCESC.—Tarda, a les

"La Santa Biblia,"

Los católicos de habla española tendrán ya la posibilidad de adquirir

EL MEJOR LIBRO DEL MUNDO

en condiciones verdaderamente excepcionales, jamás registradas en los fastos editoriales de ninguna época o lengua en ningún lugar.

ANTIGUO Y NUEVO TESTAMENTO

completos, traducidos de la VULGATA latina, por el

ILMO. DR. D. FELIX TORRES AMAT

Avalorado el sagrado texto con notas y aclaraciones, según la mente tradicional de la Iglesia Católica, entresacadas de los Santos Padres, Expositores e Intérpretes sagrados, arregladas y acomodadas concienzudamente por el ilustre publicista

D. JOSÉ DÍEZ MONAR-PRESBTERO

justamente reputado como uno de los más destacados prestigios literarios del Clero español.

Con bellísimas ilustraciones, en tricromía y en negro, y mapas, a varias tintas, por los notables artistas MAXIMO RAMOS Y ANTONIO MOLINÉ

CON APROBACION Y CENSURA ECLESIASTICA

La obra constará de doce volúmenes, formato 21 x 14,5 cms. en papel de superior calidad, con unas 150 páginas, como promedio, a dos columnas.

Hasta ahora se han publicado:

- I. GENESIS - EXODO - LEVITICO.
  - II. NUMEROS - DEUTERONOMIO - JOSUE, JUECES - RUT.
  - III LOS CUATRO LIBROS DE LOS REYES.
- Los demás se irán publicando uno cada quince días.

Para la venta dirigirse a la SECRETARIA DE CAMARA DEL ARZOBISPADO o a la Administración de "LA CRUZ".

EXEMPLAR: 1,25 Pts.

cinc, Rosari i novena a Santa Llúcia.

Cultes per a demà

TRINITAT.—Continuen practicant-se els exercicis de l'Octavari a la Mare de Déu de l'Esperança i a Jesús Sacramentat, amb el mateix ordre de cada dia.

SANT FRANCESC.—Tarda, a les cinc Rosari i conclusió de la novena a Santa Llúcia.

Tots els dies de sis a set, Catecisme al Casal.

CARME.—Tots els dies, de dos quarts de set fins a les nou, misses cada mitja hora.

Informació de Borsa

Barcelona 19 desembre 1933

Interior 4 %	69,50
Exterior 4 %	82,25
Amortitzable 5 % 1917	—dn
" " 1920	94,—
" " 1927	86,25
amb impost	100,35
Amortitzable 5 % 1927	57,90
sense impost	45,65
Accions f. c. Nord	14,—
" " M. Z. A.	15,—
" " Andalusos	7,76 78
" " Orense	292 35
DIVISES	2'57
París	47,90 48
Londres	99,95 05
Roma	64,40 60
Ginebra	236,75 37
Bruselles	170,25 50
Nova York	7,76 78
Berlín i Hamburg	2'57
Argentina	2'57
Florins	—

(Informació del Banc de Biscaya i del Banc Comercial de Barcelona)

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Pessebres d'infants

Jo donaria el nom d'infantils a tots els Pessebres. Es, en primer lloc, a l'Infant de Maria a qui va adreçada la pietosa construcció. Es a l'etern Infant que retorna cada any a alegrar les ànimes dels fidels. Es el Nostre de la Mare que, quan la terra és nua i s'ha despuntat de les noses externes, torna a fer son Nadal en mig de la quietud i del silenci de l'hivern. Es consagrati al Diví Nadó que amb rialla franca i suau apareix entre la família cristiana, quan la neu lluu en el cim de les muntanyes. Ni els sofriments, ni la dolor externa, ni els capigirells dels imperis i nacions no han fet retardar mai l'aparició de l'Infant de Maria en aquest temps solemní tot oferint-nos la pau venturorsa i augusta.

Per altra banda, per tal d'aparellar un estanga a l'Infant Diví, cal que tots esdevinguem petits. Des de l'artista de més fina inspiració i de tècnica complicada fins al senzill i bon pare de família, en lluir-se a la construcció d'un Pessebre, hom se sent indubtablement ple d'humilitat. El respecte a la feblesa infantina, el material humil, les figures gentils i mesquines corprenen segurament tots els artistes de cor. El Misteri de Nadal i el Pessebre, que n'és una plasmació, interessen vivament als nois. Cal un esperit d'infant per celebrar-los dignament i sentir-ne llur encís. Els grans que vulguin acostar-se vora Jesús Infant han de renunciar a totes les preocupacions i cabòries. La pau fou oferta als homes de bona voluntat.

Si bé és veritat que els pessebres dels infants no lluiran per la seva valor artística, resplendiran no obstant per la seva ingenuïtat. La visió que del món tenen els nois no els permet altra cosa. Quan arribi el temps en què ja raó es desenvolupi amplament serà hora de demanar-los l'aplicació de les lleis de la proporcio i de la lluita. No allunyeu, però, els petits dels Pessebres artístics; els privareu d'una joia interna i d'un bé incalculable. Els infants frueixen en la contemplació de les coses belles i senten malestar esguardant la grolleria i la lletja.

I ara cal que digui quelcom per als infants constructors de Pessebres. Qui hagi tingut la gentilesa de llegir aquest article haurà de fer la mercé d'explanar les meves paraules als petits de casa seva. Vaig a posar-los un model.

Jo sé ben bé, amics meus, perquè coneix molts dels caires de la vostra psicologia, que no puc pas posar-vos un model de grans dimensions. Sé que el vostre esguard no és sintetitzador, ni atalaia grandàries desmesurables. Davant la immensitat de les muntanyes, del mar i de les grans planícies la vostra mirada només copia els accidents i les coses petites: els tossals i les esplugues de les roques, la sorra i les conques de l'arenys.

Cal que agafeu una cosa al vostre abast. I jo no sabria trobar-ne d'altra

que go que veieu al camp tot cercant molses i galzerans: qualsevol reconet humil, una coma, un tossal, una cornina, una feixa, un marge.

Heu esguardat mai amb fixes un marge vell en aquests dies de desembre? Anys enrera un gran escriptor en féu un bell elogi dels marges que delimiten els camins i els conreus de nostra terra.

Si voleu un altre model esguardeu qualsevol comella dels flancs de les muntanyes. Són aquestes valls petites entre dos pujols o muntanyes. L'herbe que hi neix abundós figuren els prats i els conreus del vostre Pessebre.

Amb suro, amb pedres basàltiques gratacades per l'erosió, greda i un xic de farina per al cim de les altes muntanyes podeu bastir un bell Pessebre.

La molsa, els líquens, el grèvol, els galzerans o boix marí faran bella companyia a terra que els aguantarà.

Si del cim de les muntanyes feu davallar un riu de paper de plata no us oblideu del pont, ni de posar en un bell recó un safarejat per a la bugaderia de Betlem. Pareu compte amb els camins. Tots deuen conduir a la Santa Cova; que cap no passi de llarg del Sant Portal. Cal no oblidar que Jesús vingué a salvar tots els homes, els del pla i els de muntanya, els de sol eixent i els de ponent, els de tramuntana i els de migjorn. I les figures humils totes encaminades a Betlem. No hi fa res que cometeu algun anacronisme. Bandegeu només les complicades màquines modernes i les figures grolleres; tot deu ésser senzill al Pessebre. Pensau que, com diu Magallà, a Betlem tot hi era en adoració i per això tot hi harmonitzava en un Pessebre.

I quan dins de la Cova hi hagieu posat el Jesu-set amb Josep i Maria i el bou i la mula, comenceu a cantar cançons i a posar al lloc degut "la dona que renta, la vella que fila — el brau caçador que sempre vigila.

— La noia que porta la gerra i el pa — aquell pescador que al riu va a pescar. — El vell que la terra remou amb caxassa — el que beu vi de la carabassa. — El del feig de llenya i aquell pastoret — que va amb la catxutxa perquè té molt fred." (Llongueres).

D'aquesta manera haurieu bastit un Pessebre tot ple de gràcia que encinarà l'esguard dels visitants i nodrà la vostra ànima d'ensenyances pietoses i curulles de conhort.

JOAN PROFITÓS, escolapi.

Farmacia Diges
ANALISIS-ESPECÍFICOS
nacionales y extranjeros
Aguas minerales - Sueros - Vacunas
Infectos - Ortopedia
Mayo 46 - Teléfono, 442

LA PREVISIÓN NACIONAL

FILIAL DE

LA CATALANA

Us dóna novament el crit d'**ALERTA!!**

I us ofereix en una sola pòlissa l'assegurança combinada per al vostre pis, de foc, robatori, atracament i desperfectes, cobrint un capital, per exemple, de 10.000 pessetes per 19.95 ptes. l'any.

Se us pot garantir també els vostres comerços, fàbriques, tallers, pel risc de MOTI o TUMULT POPULAR amb una sola pòlissa pel risc de foc, robatori i destrucció a conseqüència d'un MOTI pagant primes reduïdissimes.

Comisionat provincial:

Santiago Vallvé

III Semana de estudios Pedagógicos

La Federación de Amigos de la Enseñanza, atenta siempre a informar a los educadores y maestros de los avances y modalidades de la ciencia pedagógica, y de las ciencias auxiliares, organiza anualmente una Semana de estudios pedagógicos en Madrid.

La del presente curso comenzará el 29 del presente mes y terminará el día 6 de enero del próximo año.

Con el fin de que se dé idea de la importancia que este curso va a tener la Semana, damos a continuación la lista de los profesores que intervendrán en ella y los temas que han de explicar:

"Metodología en la enseñanza de la Historia", por D. Agustín Serrano Haro.

"La educación física en las escuelas", por D. Román Sánchez Rúbray.

"La enseñanza de las Ciencias físicas y naturales", por D. Antonio Ortega.

"La organización de una escuela graduada", por D. Isidro Almazán.

"Metodología del lenguaje", por la Sra. Josefina Oloriz.

"La psicología del escolar", por D. Domingo Lázaro.

"Necesidad de una organización médica en las escuelas privadas: Métodos de implantación", por don Joaquín Espinosa.

"Educación de la piedad", por D. Daniel Llorente.

"El patriotismo y su educación", por D. Pedro Serrate.

"Introducción del método activo en la escuela tradicional", por la Sra. Dolores Naverán.

"Escuela del Trabajo", por D. Miguel Herrero García.

"Una escuela de primera enseñanza", por D. Alfonso Iniesta.

"La FAE. Su historia. Su actuación en la lucha escolar. Su posición en el momento actual", por D. Enrique Herera.

"La escuela nueva, sus errores y sus aciertos", por D. Juan Tusquets.

"Orientaciones sobre una ley de Instrucción pública", por D. Luis Ortiz.

"El problema educativo y las organizaciones católicas de "scouts", por D. Mario G. Pons.

"Las Ciencias exactas en la escuela", por D. Antonio Solá Garriga.

"La desmoralización sistemática de la juventud", por D. Juan Tusquets.

"Una lección de Filosofía pedagógica", por D. Juan Zaragüeta.

"Valor educativo de la música en los centros de enseñanza", por Don Antonio Martínez.

"El método Decroly: Una lección práctica sobre este método", por don Teodoro Romanillas.

"Cómo se adapta un Bachillerato clásico", por N. N.

Las conferencias serán tres días. Además a las cinco y media de la tarde se reunirán los seminarios en Círculo de estudios, celebrándose dos al mismo tiempo: uno de ellos dedicado a la enseñanza primaria y presidido por D. Rufino Blanco, y el otro por el P. Domingo Lázaro sobre los problemas de Enseñanza media.

Los honorarios de inscripción son de 15 pesetas, sin derecho a las publicaciones; 20 pesetas con derecho al tomo de la III Semana y 30 pesetas, con derecho, además, a los tomos de las Semanas anteriores.

Detalles e inscripciones se facilitarán en la Secretaría de la FAI

"SALAMANDRES,"

MAS BAGÁ

Preus de fàbrica

FERRETERIA

Vda. de Daniel Socías

Ja ha sortit el

CALENDARI CATEQUISTIC "LLUM I VERITAT,,

Compreu-lo i propagueu-lo!

Que no falti en cap casa cristiana

VAL UN RAL

Es ven: Llibreria Tarragonense de J. Antoni Guardias

Un altre escàndol de l'esquerra

El senyor Vallès i Pujals, en el Parlament Català, va posar al descobert una part de les disbauxas i excessos que l'Esquerra ha comès a la Casa de Caritat, de Barcelona, institució fins ara exemplar, model de bona administració que, sense costar cap centímetre a cap entitat oficial, amb els seus mitjans propis, subvenia a les necessitats dels sofrents i dels humils.

Dels humils, senyor Macià, que ara amb la desballesta administració de l'Esquerra, estan en perill de quedarse sense auxilis de cap mena. Va dir el senyor Vallès i Pujals que deu la Casa de Caritat a industrials 1.380.000 ptes., que no paga de fa molts mesos, quals acreedors s'han constituit en agrupació; que la Generalitat deu a la Casa de Caritat, per treballs que li ha fet fer, la fabulosa suma de 500.000 ptes. i l'Ajuntament 200.000 ptes.; que per impresos, llibres i follets, una i altra, li deuen 515.000 ptes.; que utilitzen els automòbils de la Casa de Caritat i li fan pagar la benzina, devent-li per això 154.000 ptes.; que el mes de Novembre — el de les eleccions — va pagar 25.000 ptes. de benzina a la Generalitat; que li deuen 35.000 ptes. per vestuari, entre aquest vestuari el dels Mossos d'Esquadra, els quals el paguen a la Generalitat i aquest ho cobra, però no els paga a la Casa de Caritat, que és qui els fa; que la Casa de Caritat, com que té el servei de Pompes Fúnebres, tenia una gran cotxera, en terreny propi de la Casa de Caritat, que no li costava un centímetre, i ara els que manen a la Generalitat li han fet llogar un local al carrer de Provença, que li ha costat, al primer any, 135.000 ptes.

Al costat d'aquesta vengonyosa disbaixa, afegeix el senyor Vallès i Pujals, el següent detall que copiem textualment, i que prova la deshonestedat d'elements de l'Esquerra. Diu: "Els automòbils de la Casa de Caritat tenen un escut, prou conegut, consistent en una creu sobre quatre barres i dos nens que l'aguanten. Jo m'he entretingut, durant mesos, amb

amics meus, àdhuc alguns Diputats, a fer-los passar a diverses hores del dia per davant del local social dels Escamots i ordinàriament, constantment, a moltes hores del dia, dos, tres, quatre automòbils d'aquells estaven deturats davant d'aquell local. Cada moment surten expedicions i allí es presenten membres significatius dels Escamots i agafen un automòbil i surten, i en tornar, al cap d'uns dies, moltes vegades aquell automòbil que ha sortit en bon estat, torna en un estat deplorable. Hi ha dos camions marca "Ford" núms. 48.314 i 50.030, propietat de la Casa de Caritat, que varen estar fora, prestat un servei intensiu, tot el dia 11 de Novembre i els dies 18 i 19 de Novembre. Fixin bé els senyors Diputats en aquestes dades: l'11 de Novembre, diumenge abans de les eleccions; 18 de Novembre, dia abans de les eleccions; 19 de Novembre, dia de les eleccions. Aquests dos camions van correr com uns desperats durant aquells dies, fins al punt de que van gastar 2.000 pessetes de benzina i va tornar un d'ells tan fet malbé que els mateixos que l'havien entregat quan va sortir, no el coneixien.

Per no esmentar més dades, que podria esmentar ne més respecte d'aquest capítol, els senyors Diputats recordaran que fa uns mesos, amb motiu d'una festa, sortiren cap a Manresa el Cap dels Escamots senyor Badia amb alguns amics seus; van tenir un accident de resultes del qual va morir el conductor i van quedar ferits altres. Doncs, bé, senyors Diputats, aquell automòbil era de la Casa de Caritat i aquell cotxe va tornar hi convertit en un munt de desferres que ja no ha pogut servir més."

Amb l'exposat creiem justificat dir que, del nostre record, mai cap partit ro havia arribat tan avall i que és un afer de dignitat pública, de simple moralitat, bandejar de tot arreu l'Esquerra. N'hi ha moltes, malauradament, de Cases de Caritat... Gairebé a tot arreu on l'Esquerra hi ha ficat

que ja no ha pogut servir més."

Per no esmentar més dades, que podria esmentar ne més respecte d'aquest capítol, els senyors Diputats recordaran que fa uns mesos, amb motiu d'una festa, sortiren cap a Manresa el Cap dels Escamots senyor Badia amb alguns amics seus; van tenir un accident de resultes del qual va morir el conductor i van quedar ferits altres. Doncs, bé, senyors Diputats, aquell automòbil era de la Casa de Caritat i aquell cotxe va tornar hi convertit en un munt de desferres que ja no ha pogut servir més."

Amb l'exposat creiem justificat dir que, del nostre record, mai cap partit ro havia arribat tan avall i que és un afer de dignitat pública, de simple moralitat, bandejar de tot arreu l'Esquerra. N'hi ha moltes, malauradament, de Cases de Caritat... Gairebé a tot arreu on l'Esquerra hi ha ficat

que ja no ha pogut servir més."

Amb l'exposat creiem justificat dir que, del nostre record, mai cap partit ro havia arribat tan avall i que és un afer de dignitat pública, de simple moralitat, bandejar de tot arreu l'Esquerra. N'hi ha moltes, malauradament, de Cases de Caritat... Gairebé a tot arreu on l'Esquerra hi ha ficat

que ja no ha pogut servir més."

Amb l'exposat creiem justificat dir que, del nostre record, mai cap partit ro havia arribat tan avall i que és un afer de dignitat pública, de simple moralitat, bandejar de tot arreu l'Esquerra. N'hi ha moltes, malauradament, de Cases de Caritat... Gairebé a tot arreu on l'Esquerra hi ha ficat

que ja no ha pogut servir més."

Amb l'exposat creiem justificat dir que, del nostre record, mai cap partit ro havia arribat tan avall i que és un afer de dignitat pública, de simple moralitat, bandejar de tot arreu l'Esquerra. N'hi ha moltes, malauradament, de Cases de Caritat... Gairebé a tot arreu on l'Esquerra hi ha ficat

que ja no ha pogut servir més."

Amb l'exposat creiem justificat dir que, del nostre record, mai cap partit ro havia arribat tan avall i que és un afer de dignitat pública, de simple moralitat, bandejar de tot arreu l'Esquerra. N'hi ha moltes, malauradament, de Cases de Caritat... Gairebé a tot arreu on l'Esquerra hi ha ficat

que ja no ha pogut servir més."

Amb l'exposat creiem justificat dir que, del nostre record, mai cap partit ro havia arribat tan avall i que és un afer de dignitat pública, de simple moralitat, bandejar de tot arreu l'Esquerra. N'hi ha moltes, malauradament, de Cases de Caritat... Gairebé a tot arreu on l'Esquerra hi ha ficat

CERTAMENT CIENTIFIC-LITERARI

ORGANITZAT PER L'INSTITUT NACIONAL DE SEGON ENSENYAMENT DE MARTI D'ARDENYA

Reunit en sessió els dies 13 i 29 de novembre el jurat qualificador dels treballs presentats en opció als premis establerts en el "Certamen Científico-Literari", ha emès el seu fall en la forma següent:

Temes exclusius als que actualment són alumnes d'aquest Institut de "Marti d'Ardenya".

Primer. Premi del Claustre de l'Institut "Marti d'Ardenya"; import dels drets d'un títol de batxiller.

Tema: "Les associacions escolars com a mitjà de formació ciutadana".

Lema premiat: "Cultural Ciutadania".

Segon. Premi de l'Excm. senyor governador civil de la Província; un objecte d'art.

Tema: "Origen històric de Tarragona".

Lema premiat: "Arce potens tibi Tarraco".

Tercer. Premi de l'Excm. Ajuntament de Tarragona; un objecte d'art.

Tema: "Valor arqueològic de la ciutat de Tarragona".

Lema premiat: "Estrabón".

Quart. Premi de l'IHm. senyor director general de Comerç; senyor Ramon Nogués i Biset; un objecte d'art.

Tema: "Orientacions per a una pia d'ensenyament secundari".

Aquest lema ha quedat desert.

Quint. Premi del diputat al Parlament català; senyor Manuel Galés i Martínez; una ploma estiligràfica.

Tema: "Valuació econòmica de la ciutat de Tarragona".

Aquest lema ha quedat desert.

Sisè. Premi del senyor Vicenç Feliu i Egidio, director de l'Institut Martí d'Ardenya; una cartera de butxaca.

Tema: "Valor de la constància en l'estudi".

Lema premiat: "Marco Antonio".

TEMES PER ALUMNES I EX-ALUMNES

Primer. Premi de l'Excm. senyor Marcel·lí Domingo, ministre d'Agricultura, Indústria i Comerç; una capsula de compassos.

Tema: "Humanització del batxillerat".

Lema premiat: "El ventero de la Sierra".

Segon. Premi de l'Emm. i Revereñissim. senyor Cardenal Arquebisbe de Tarragona; les obres completes de l'IHm. Dr. Torres i Baiges.

Tema: "Treball monogràfic sobre la protecció que els nostres anteces-

sors han prestat a l'ensenyament de la joventut".

Aquest lema ha quedat desert.

Tercer. Premi de l'IHm. senyor president de l'Audiència de Tarragona, senyor Dionís Tarrer; una ploma estiligràfica.

Tema: "Concepte de la justicia en els filòsos de l'antiguitat".

Lema premiat: "Marius".

Quart. Premi de l'IHm. senyor Maties Mallol i Bosch; obres completes de Gual Villalpí.

Tema: "Influència que el port de Tarragona ha exercit en el desenvolupament econòmic de la província".

Aquest lema ha quedat desert.

Quint. Premi de l'IHm. cònsol de la República Dominicana senyor Josep López i Bertran; un objecte d'art.

Tema: "Importància econòmica social i espiritual per Espanya, del descobriment d'Amèrica".

Lema premiat: "Renato".

Sisè. Premi del senyor Antoni Elias i Buxadé, procurador dels Tribunals; Geografia Pintoresca, Història d'Espanya, Geografia Universal i el "Quijot".

Tema: "L'amor al treball fa gran l'home i Déu el beneix".

Lema premiat: "La vida inútil sense treball sé una mort anticipada".

Setè. Premi del senyor Antoni Guardies i Il·lustrer: edició il·lustrada del Quijot.

Tema: "La Catedral de Tarragona".

Lema premiat: "Qui de jove no treballa quan es vell dorm a la palla".

Vuitè. Premi del senyor Ramir de Sas Murias, catedràtic; un objecte d'art.

Tema: "Estils arquitectònics".

Lema premiat: "Galeuza".

Novè. Premi del senyor Antoni Quintana i Mari, professor de l'Escola Mercantil; l'obra de Martí Franquès: Estudi biogràfic documental.

Tema: "A lliure elecció relacionat amb la història de les ciències".

Lema premiat: "Copérnico".

Desè. Premi del senyor Josep Serrano, director honorari de l'Institut Martí d'Ardenya; La Divina Comèdia i el Paradís Perduto, amb il·lustracions de Gustau Doré.

Tema: "Utilitat que la llengua llatina presta a l'home d'estudi".

Lema premiat: "El ventero de la Sierra".

Es publicarà en temps oportú la data de l'acte solemne del repartiment d'premis.

ROBERT SAUMELLS
Secretari del jurat

NOTES OFICIOSOS

De la Oficina Municipal de Turisme

Carme Miró directora de l'Institut de Bellles Arts Carpe.

PELS QUE VISITEN ITALIA

Una important carretera turística que enllaça Rovereto amb la zona del llac de Garda. Acaba d'inaugurar-se solemnemente una importante carretera turística que enllaça Rovereto amb la zona del llac de Garda, i precisament el troc que va des de Nago a Riva.

Aquesta carretera és molt important, car facilitarà l'enllaç entre la vall de l'Adige i les dues carreteres recentment inaugurades de los ríos del llac de Garda. Al mateix temps contribuirà al milloramiento de les comunicacions i obrirà una nova i magnífica via al moviment turístic.

Radio Tarragona
EAJ. 33

PROGRAMA PER AVUI,

20 DE DESEMBRE 1933

Emisió de sobretaula

A la 1'30: Obertura de l'Estació.
A la 1'35: Sardana.
A la 1'40: Notes d'espectacles.
A la 1'45: Ballables.

A les 2'00: Fragments de: "Andrea Chenier", "El Conde de Luxemburgo", "Don Gil de Alcalá", "Monte Carlo", "Los Gavilanes".

A les 2'30: Tancament de l'Estació.

Emisió nocturna

A les 8'30: Obertura de l'Estació.
A les 8'35: Sardana.

A les 8'40: Notes d'espectacles.
A les 8'45: Sinfonia.

A les 8'50: Notes meteorològiques, Borsa, Marítimes i de Turisme.

B A les 9'00: Ballables.

A les 9'15: Breu conferència sobre temes econòmics pel periodista senyor Ignasi Castellví.

A les 9'25: Notes de Premsa.

A les 9'35: L'Orquestrina Gols-Jazz donarà el seu acostumat concert, interpretant: "Excusa Me Lady", "Fox (Leslie)", "La Viejecita", selecció (Caballero); "La Montaña" selecció (Guerrero); "Palucha", danzón (Millán), "Tío Faroles", pasdoble (Mrmeneta).

A les 10'30: Tancament de l'Estació.

Delegació del Treball a Catalunya

EDICTE

Havent estat sollicitat pel ple de la Secció de "Pedreres i Mosaics" del Jurat Mixt d'Indústries de la Construcció, de Barcelona, que sigui ampliada la seva actual jurisdicció "provincial" a tot Catalunya, s'obra una informació pública en aquesta Delegació del Treball a Catalunya (Junqueras, 2, pral.), pel termini de quinze dies, sobre els següents punts:

Primer. Es convenient l'ampliació de l'actual jurisdicció "provincial" de la Secció de "Pedreres i Mosaics" del Jurat Mixt d'Indústries de la Construcció a tot Catalunya?

d'estar integrada l'esmentada Secció.

Segon. De quants vocals hauria ció?

Tercer. Altres dades d'interès per a un millor informe.

Barcelona, 14 de desembre 1933.

— El delegat del Treball de Catalunya, Josep Pou Godori. — Rubricat.

ra Carme Miró directora de l'Institut de Bellles Arts Carpe.

PELS QUE VISITEN ITALIA

Una important carretera turística que enllaça Rovereto amb la zona del llac de Garda. Acaba d'inaugurar-se solemnemente una importante carretera turística que enllaça Rovereto amb la zona del llac de Garda, i precisamente el troc que va des de Nago a Riva.

Aquesta carretera és molt important, car facilitarà l'enllaç entre la vall de l'Adige i les dues carreteres recentment inaugurades de los ríos del llac de Garda. Al mateix temps contribuirà al milloramiento de les comunicacions i obrirà una nova i magnífica via al moviment turístic.

GACETILLA

FERROVIARIOS DETENIDOS

Como medida preventiva y en atención a las circunstancias actuales han sido detenidos por sus antecedentes anarco-sindicalistas, los ferroviarios de M. Z. A. José Aviñó, guarda agujas y Mariano Estrada, factor.

Una Guardiola de la CAIXA D'ESTALVI DE LA GENERALITAT pot ésser el seu ajut per a seguir estudis o per muntar un negoci; si es una nena, pot ésser el seu dot.

EL PINTOR ANTONIO TORRES FUSTER

Este distinguido artista, paisano nuestro, ha pintado para la acreditada casa comercial "Barguño y Comp.", de Barcelona, un bello recordatorio de año nuevo, que representa el retrato de una hermosa y atractiva mujer.

Trazado éste primorosamente con verdadera pulcritud, el pincel del notable artista tarraconense, señor Torres, ha logrado además, darle toda la expresión y vida que requiere.

Resulta un trabajo digno de sincero aplauso.

EL DIVINO IMPACIENTE

de José M. Pemán
GUIA DEL PEREGRINO A ROMA
del Dr. Vallés
LIBRERIA ROVAL
Conde de Rius, 13. - Tarragona

SIMPÁTICO Y MERECIDO BENEFICIO

La Empresa del Salón Moderno ha designado las funciones de mañana, tarde y noche, para celebrar el beneficio a favor de los empleados de dicho Salón, y que dadas las simpatías de que gozan y lo excelente del programa, prometen verse muy concurridas.

Una Guardiola de la CAIXA D'ESTALVI DE LA GENERALITAT ha d'ésser la joia dels vostres fills. Acostumeu-los en la infantesa a l'estalvi quotidià.

LA MUTUA INDUSTRIAL DE ACCIDENTES

Ayer noche celebró Junta general extraordinaria en el Centro Industrial la Mutua de Accidentes de la Industria de esta ciudad para tratar del aumento de tarifas en algunos sectores.

DOS LLIBRES NOUS CADA DIA

Pedro Herce: "EXPLOTACION DEL COLMENAR", 3'50 ptes.
Delfí Dalmau: "UNA ALTRA MENA D'AMOR", 2'80 ptes.

LLIBRERIA TARRACONENSE

de J. Antoni Guàrdia, Plaça República, 53, telèfon 662

DE SOCIEDAD

Ayer efectuóse el entierro del cadáver de don Ricardo Nogués Fontdesol, secretario jubilado de este Ayuntamiento.

El señor Nogués había desempeñado la Secretaría durante cuarenta años, demostrando en el cargo excepcional competencia que le valió numerosos votos de gracias y la gratitud de la Corporación municipal. Estaba en posesión de varias condecoraciones y el Secretariado de la provincia le tributó un merecido homenaje.

Contaba con numerosas simpatías, como se demostró en el acto del entierro que constituyó una verdadera manifestación de duelo.

Presidió el Rdo. M. Antonio Peñera, el teniente de alcalde señor Miró Espigas, y los hijos del fallecido, figurando en la fúnebre comitiva representaciones de la abogacía el secretariado y numerosos amigos.

Descanse en la paz del Señor y rueguen por su alma nuestros lectores.

VICHY HOSPITAL
afecciones del estómago

AJUNTAMENT

Aprovat per l'Excm. Ajuntament, en sessió celebrada el dia d'ahir, el pressupost ordinari d'ingressos i despeses de la Zona d'Eixample per a l'any 1934, s'exposa al públic durant el període de quinze dies en les oficines d'Intervenció, a fi que puguin produir-se les reclamacions que s'estimin procedents, de conformitat amb l'article 300 de l'Estatut. Tarragona, 19 de desembre 1933. L'alcalde, P. Lloret.

Deportivas
Atletisme

NOU COMITÉ COMARCAL D'ATLETISME

Diumenge pel matí es reuniren a Tarragona, directius de les diferents cercles atlètics de la comarca, constituint el nou Comitè que ha de regir els destins de l'atletisme tarragoní durant l'any que s'apropia.

Heus així a continuació els nous elegits:

President: M. Vidal, de Reus (Ploms).

Vicepresident, J. Boronat, de Reus (R. A. C.)

Vicepresident segon, J. Puig, de Tarragona (Gimnàstic).

Secretari, F. Martorell, de Reus (Ploms).

LA SITUACION EN CUBA

Se registra un movimiento anti-español, al que se suman las tropas

La Habana.—El decreto gubernamental disponiendo que el 50 por 100 de los obreros y empleados de las empresas establecidas en Cuba sean naturales del país ha dado lugar a diversas manifestaciones. Los extranjeros residentes en la isla han organizado varios actos de protesta con el apoyo de las Federaciones obreras, pero en cambio los obreros sin trabajo han desfilado ante el palacio presidencial aclamando a Grau San Martín. Este ha declarado que el decreto será mantenido.

Parece que las tropas se suman al movimiento antiespañol, latente desde hace mucho tiempo y provocado por el hecho de que en Cuba todo el comercio es tenido por español.

—Las tropas han penetrado en el local del Sindicato de camareros de café, practicando 24 detenciones.

Dos bombas han hecho explosión en las conducciones de agua de Guantánamo, causando importantes daños. La policía ha detenido a más de cien obreros que contravenían a la ley que reglamenta el número de extranjeros que pueden emplearse en cada empresa.

SE VENDE

un nicho con tres departamentos, situado en la Vía la Redención de este Cementerio.

Para informes en esta Administración.

SE VENDE

casa situada en la calle Mayor de Torredembarra.

Informes en esta Administración.

Conferencias telegráficas

LOS DIPUTADOS DE ACCION POPULAR

Madrid, 19.—En el domicilio de Acción Popular, se reunió la minoría Popular Agraria para examinar el actual momento político.

El señor Gil Robles informó detalladamente su intervención en la tramitación de la crisis, así como las líneas generales del discurso que pronunciará en el debate político de presentación del nuevo Gobierno.

La minoría acordó, por unanimidad, solidarizarse con la actitud del señor Gil Robles, por considerar que solamente hizo mantener íntegramente la aplicación de la doctrina sostenida desde la fundación de Acción Popular.

A la reunión asistió un centenar de diputados, excusando otros la asistencia por imposibilidad material.

Se asegura que el discurso de Gil Robles consiste en mantener la tesis expuesta a la salida de Palacio.

EL SEÑOR LERROUX LEE EN LA CAMARA LA DECLARACION MINISTERIAL

La animación en los pasillos a primera hora era grande. Los aspirantes a entrar en la tribuna pública fueron numerosísimos desde primera hora.

Pasaron a ocupar sus respectivos escaños el conde de Romanones y el señor Cambó, y otros significados diputados, con anterioridad a la hora de comenzar la sesión.

Ss esperaba que el debate político motivado por la declaración ministerial, revestiría alto interés.

LA SESION. -- La declaración ministerial

La sesión de la Cámara se abre, bajo la presidencia del señor Alba, con extraordinaria animación. Los escaños y tribunas se hallan llenos.

La sala presenta brillantísimo aspecto.

En el banco azul se halla el Gobierno en pleno.

Los fotógrafos impresionan numerosas placas.

Por vez primera asiste a la sesión después de las elecciones, el señor Azaña, que ocupa un escaño detrás del grupo socialista.

Leída la lista del nuevo Gobierno por un secretario, el presidente concede la palabra al presidente del Consejo.

El señor Lerroux comienza diciendo que el Gobierno ha acordado formular declaración ministerial por escrito y leerla. Pide la venia del presidente para hacerlo, y el presidente se la concede.

Seguidamente el señor Lerroux ocupa la tribuna de secretarios, dando lectura a las cuartillas ante el micrófono.

En síntesis la declaración dice así:

"Señores: Cumplimos un grato deber de ofreceros nuestro saludo y respetuoso acatamiento al Parlamento. Somos un Gobierno de hombres de buena voluntad, penetrados de la responsabilidad del momento. ¿Modestos o inmodestos? Igualmente. Modestos, personalmente; pero inmodestos en nuestra abnegación por gobernar en bien del país.

Venimos apoyados por la confianza de la opinión y con la esperanza de obtener la vuestra.

El sufragio popular se ha expresado con claridad y sinceridad nunca superados. Nuestra historia afirma la imparcialidad con que las presidencias. Cada uno de nosotros tiene significación propia en la vida política, pero todos vamos encaminados al mismo fin, a defender la República democrática liberal.

Venimos a nacionalizar la República y a consolidarla; haremos respetar y respetaremos la Constitución y las leyes que forman su contenido, mientras lo sean, y para reforzarlas, sólo procederá la vía le-

gal del conocimiento y aprobación de las Cortes.

Preferimos prever a reprimir, pero los principios de la autoridad y la ley en nuestras manos no se quebrarán ni doblarán.

Hemos luchado hasta el sacrificio en defensa de la República, pero nuestros fines no son sectarios ni establecen diferentes castas. Antes que nada hemos oido resonar y hemos acogido la voz de amnistía para convertirla en proyecto de ley, pero ahora, cuando todavía las gentes de la autoridad se dedican a la tarea de recoger las armas acumuladas en el pasado movimiento, no nos atrevemos a pediros clemencia. Temeríamos que las víctimas de la horrible catástrofe de Puzol se levantaran clamando por la impunidad. Pensemos en amnistía, pero condicionándola.

Para el Gobierno, por lo menos ahora, no corresponde la iniciativa.

Procuraremos dar flexibilidad a los textos legales, ya sancionados por las Cortes, acomodando su interpretación a la realidad nacional, y cuando esto no sea posible, queda la iniciativa parlamentaria.

Precisa, antes que nada, la paz interior, reclamándose imperiosamente el desarme de la anarquía latente y evitándose la libre fabricación y circulación de armas dedicadas cometido del crimen. Hay que evitar la lenidad en el cumplimiento de las leyes sobre tenencia y empleo abusivo de las mismas. Nosotros cumpliremos el deber en este aspecto.

Señores diputados: ¿Os sentís partícipes en el anhelo fraternal de reconstrucción nacional? Preparaos entonces a la obra. El Gobierno se propone presentar el proyecto de presupuestos, reducción de gastos, realizando política de nivelación, pero ésta no se logrará mientras no se realice la labor comercial correspondiente, mediante protección al

campo y política de transportes; atención al problema ferroviario; obras públicas y política de tratados comerciales con el extranjero.

Llamamos a la conciencia y patriotismo de todos. Precisa desarrollar una política hidráulica que garantice su permanente desarrollo, por encima de contingencias políticas. Política ferroviaria, como decimos, sin desconocer ni atropellar intereses. Política de transportes que aúne los transportes por carretera y ferroviarios. Política de obras públicas, que extienda su beneficio para la mano de obra.

Allende los mares viven colonias de españoles que, abandonadas, se desespañolizan. Presentaremos un proyecto de ley creando la Subsecretaría de Ultramar que ponga en valor las fuerzas allí acumuladas.

Nuestro respeto a la labor de las Constituyentes en lo político, irá de los Estatutos regionales a los proyectos sociales.

En lo económico, se respetarán los patrimonios comunales y el trabajo individual. En lo militar, recuperaremos el espíritu legislador en sentido de producir la satisfacción del Ejército, buscándolo en el honor y caballeridad, como garantía de servicio leal al Estado. En lo religioso, se respetará lo establecido en las leyes, sin afanes sectarios, respetuosos para las conciencias ciudadanas, y se abrirá camino para un estudio sereno del problema para tranquilizar el espíritu del país.

Nos anima la esperanza de haber interpretado con esta declaración los anhelos de paz justicia y trabajo. No nos preocupa el número de votos; seguiremos nuestra labor hasta donde podamos, pero no incurremos en el error de ir más allá de dónde el sacrificio resulte estéril.

Confiamos en que se vayan formando las fuerzas de derecha y de izquierda necesarias para la vida de la República. Miramos al porvenir con estos dos amores: Patria y República."

L A G A T A L A N A

SEGUROS CONTRA INCENDIOS

Comisionado principal en la provincia de Tarragona

SANTIAGO VALLVÉ PAMIES - San Miguel, 21 - Teléfono 558

Situación y desarrollo de la Compañía

Años	Primas	Siniestros indemnizados	Reservas de riesgo en curso	Reservas patrimoniales
1872	264.105'57	128.264'04	83.534'96	55.020'13
1882	429.181'86	125.322'62	146.275'85	291.457'58
1892	884.129'47	310.864'26	294.707'82	611.810'14
1902	1.600.535'89	469.148'41	533.511'96	809.167'86
1912	2.812.596'35	1.161.798'61	937.532'11	1.363.194'37
1922	16.262.328'37	8.661.553'66	5.955.412'65	2.431.050'85
1932	24.767.653'09	12.047.383'18	9.086.279'17	7.784.018'18

La Catalana, con su filial

LA PREVISION NACIONAL

de Seguros contra el Robo

es una de las Compañías más importantes de Europa